

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

“AUDIOVISUEEL BELEID : DE VOLGENDE STAPPEN “

1. INLEIDING

1.1. In het afgelopen jaar heeft de Commissie zich beziggehouden met een algemene evaluatie van het audiovisuele beleid van de Unie. Deze bestond uit een aantal onderdelen, in het bijzonder uit :

- de organisatie, in samenwerking met het Luxemburgse voorzitterschap, van een studiebijeenkomst op hoog niveau over de komst van digitale omroep¹;
- de instelling van een werkgroep op hoog niveau over het toekomstige audiovisuele beleid onder voorzitterschap van een lid van de Commissie (de heer Marcelino OREJA)²;
- de organisatie, in samenwerking met het Britse voorzitterschap, van de Europese audiovisuele conferentie onder de titel “Uitdagingen en kansen van het digitale tijdperk”³.

1.2. In diezelfde periode werden de omvang en snelheid van de convergentie van de sectoren telecommunicatie, media en informatietechnologie geanalyseerd in een groenboek dat op 3 december 1997 werd aangenomen door de Commissie⁴. Vervolgens vond een uitgebreide raadpleging plaats, waarbij ook bijeenkomsten voor vertegenwoordigers van de betrokken sectoren en van de lidstaten werden

---

¹ De studiebijeenkomst vond plaats op 17 en 18 november 1997. Het verslag ervan is inmiddels gepubliceerd.

² Het eindrapport van de werkgroep, dat zal worden ingediend bij het Europees Parlement en de Raad, zal naar verwachting in juli 1998 worden goedgekeurd.

³ Deze conferentie vond plaats in Birmingham op 6-8 april 1998 en werd bijgewoond door diverse leden van Europees Parlement. De voorzitter van de commissie die verantwoordelijk is voor media en cultuur hield er een van de slotredes. In de Raad discussieerden de ministers op 28 mei 1998 over resultaten en vervolgacties op basis van een document van het voorzitterschap en werden conclusies van de Raad aangenomen (zie hieronder).

⁴ COM(97)623 van 3/12/1997.

georganiseerd. De bijdragen en resultaten worden op dit moment geanalyseerd om vast te stellen welk gevolg hieraan moet worden gegeven. Het Europees Parlement zal zijn advies naar verwachting in oktober 1998 uitbrengen.

- 1.3. Een ander belangrijk element is de tussentijdse evaluatie van het MEDIA II-programma (Maatregelen voor de ontwikkeling van de Europese audiovisuele sector). Dit programma, dat een looptijd heeft van vijf jaar, had op 30 juni 1998 de helft van die periode achter de rug. De besluiten van het Europees Parlement en de Raad waarop het programma is gebaseerd, bepalen dat de Commissie binnen zes maanden na die datum een evaluatieverslag moet indienen, zo nodig vergezeld van passende voorstellen⁵.
- 1.4. Op 28 mei 1998 heeft de Raad, na een discussie over de resultaten van de audiovisuele conferentie van Birmingham en de vooruitzichten voor het toekomstige audiovisuele beleid, conclusies aangenomen waarin er bij de Commissie en het Oostenrijkse voorzitterschap op wordt aangedrongen verdere stappen te ondernemen als vervolg op Birmingham en waarin in het bijzonder wordt gewezen op de mogelijkheden die worden geboden door :
  - de geplande tussentijdse evaluatie van MEDIA II aan het eind van de eerste helft van de toepassingsperiode, waarbij wegen moeten worden verkend om een sterke en concurrerende programmaindustrie te bevorderen, rekening houdend met de culturele diversiteit in Europa en de bijzondere omstandigheden in de kleine taalgebieden; (de Raad wees er ook op dat partijen uit de sector belangstelling hadden getoond voor het creëren van financiële instrumenten voor het aantrekken van particulier kapitaal en de bevordering van Europese audiovisuele producties op externe markten;)
  - de raadpleging op basis van het groenboek van de Commissie over convergentie, dat de Commissie in staat zou stellen eind 1998 het aangekondigde actieplan te formuleren, rekening houdend met de bestaande regelgeving en de mogelijke noodzaak tot het ontwikkelen van digitale diensten, wanneer deze noodzaak zich zou voordoen
- 1.5. Deze Mededeling aan het Europees Parlement en de Raad is bedoeld om, ten behoeve van de politieke discussie in het Parlement en de Raad, de voorlopige conclusies van de Commissie inzake het hierboven omschreven evaluatieproces van het audiovisuele beleid te presenteren, alsmede haar visie over de hierna te nemen stappen.

De Mededeling richt zich vooral op de aspecten betreffende steunmechanismen en in het bijzonder op de toekomst van het Media II-programma en de heroverweging van het voorstel van de Commissie voor het aantrekken van meer particuliere investeringen voor audiovisuele producties⁶. Dit is de juiste invalshoek omdat :

---

⁵ Artikel 7, lid 4, en artikel 6, lid 4, van Besluiten 95/563/EG en 95/564/EG.

⁶ Het voorstel van de Commissie voor een Europees garantiefonds (COM(95)546) wordt gehandhaafd, maar heeft in de Raad niet de vereiste unanieme steun gekregen.

- op de conferentie van Birmingham werd bevestigd dat het MEDIA II-programma heel goed op weg is met het verwezenlijken van de in 1995 gestelde doelen, en dat het zich heeft bewezen als een essentieel onderdeel van de audiovisuele strategie van de Gemeenschap. Het kan echter noodzakelijk zijn dat de Commissie bepaalde aanpassingen voorstelt in het licht van het evaluatieverslag en naar aanleiding van de voortdurende raadplegingen, zoals die welke plaats vinden in de werkgroep op hoog niveau, en de politieke richtsnoeren die als resultaat van deze Mededeling naar voren komen in het Parlement en de Raad. (Het basisbesluit betreffende MEDIA II is gebaseerd op artikel 130 van het EG-Verdrag en vereist dus besluiten met eenparigheid van stemmen.);
- de uitkomsten van de conferentie van Birmingham hebben bevestigd dat er behoefte is aan een specifiek communautair financieel instrument om investeringen in audiovisuele producties te stimuleren (dit aspect is op dit moment niet opgenomen in MEDIA II) en dat er verder moet worden gewerkt aan ideeën zoals de organisatie van een prestigieus evenement op het gebied van Europese film dat als katalysator kan fungeren op een wijze die vergelijkbaar is met de “Oscars” in de Verenigde Staten;
- de toekomstige regelgevingskwesties voor een belangrijk deel worden behandeld in het groenboek over convergentie. Daarom worden ze in deze mededeling uitsluitend vermeld voorzover dit nodig is om een volledig beeld te schetsen.

Er moet in dit verband op worden gewezen dat de Gemeenschap en haar lidstaten op grond van de uitkomsten van de onderhandelingen in de Uruguayronde die hebben geleid tot de General Agreement on Trade in Services (GATS), vrij zijn in de uitwerking van hun beleid voor de ontwikkeling van de audiovisuele sector. De Commissie is onlangs in de gelegenheid geweest opnieuw te bevestigen dat zij vastbesloten is aan dit “acquis” vast te houden⁷.

2. ECONOMISCHE TRENDS

- 2.1. Deze Mededeling is niet bedoeld als een volledige analyse van de trends in de sector. Die zijn uitgebreid aan de orde gekomen en besproken tijdens het evaluatieproces en in het bijzonder in de voorbereidende verslagen voor de conferentie van Birmingham en in de conclusies van de vier werkgroepen van de conferentie. Een van de kenmerken van de audiovisuele sector is het vermogen tot snelle expansie, vooral naar aanleiding van de opkomst van nieuwe technologieën. Deze sector heeft van nature bij uitstek invloed op de cultuur. Het is ook een sector met een aanzienlijk economisch potentieel. Dat is duidelijk te zien aan de spectaculaire toename van het aantal televisiekanalen die al is begonnen voordat er sprake was van digitale transmissie. In een studie over de toekomstige audiovisuele markten die in 1997 in opdracht van de Commissie is verricht, werd geschat dat de

---

⁷ Zie de Mededeling over de nieuwe transatlantische markt, COM(98)125 sectie D.10(i).

totale inkomsten van de sector tot het jaar 2005 met ongeveer 70 % zouden toenemen⁸.

- 2.2. Dit wordt bevestigd door recent werk over de werkgelegenheid in de audiovisuele sector. In een recent document van de Commissie⁹ wordt gesteld dat het aantal personen dat rechtstreeks werkzaam is in de film- en televisiesector in de Europese Unie in 1995 een miljoen bedroeg. In datzelfde document wordt met nadruk gewezen op het hoge kwalitatieve gehalte van de functies in de sector en werd geconcludeerd dat de interne en externe dynamiek, indien deze ten volle zou worden benut, deze sector tot een nog belangrijker bron van werkgelegenheid zou kunnen maken. Het inherente potentieel van de audiovisuele sector is, in de Verenigde Staten, bevestigd door een in april 1998 gepubliceerde studie over het economische belang van de amusementsindustrie voor Californië¹⁰.

Deze overwegingen zijn vooral van belang in het licht van de hoge prioriteit die de Europese Unie op het hoogste niveau geeft aan het scheppen van banen, zoals is bevestigd door de werkgelegenheidstop te Luxemburg. Ze zijn zeer relevant voor de besluiten die deze speciale Europese top heeft genomen, vooral ten aanzien van de ontwikkeling van vaardigheden en kwalificaties, die van vitaal belang zijn voor de economische groei en de verbetering van de levensstandaard. Ook dragen ze ertoe bij dat het in deze sector niet alleen maar om onzekere banen gaat. In haar Mededeling over het communautair beleid ten dienste van de werkgelegenheid¹¹, die werd opgesteld voor de Europese Raad van Cardiff, benadrukte de Commissie dat het van zeer groot belang is optimaal te profiteren van de nieuwe kansen die worden geboden door de digitalisering, waarbij in het bijzonder werd gewezen op de noodzaak van overheidssteun om het gemakkelijker te maken financiering te krijgen en op het verbeteren van de opleiding.

- 2.3. De in de vorige paragraaf genoemde Amerikaanse studie schreef de explosieve groei van de vraag naar audiovisuele programma's toe aan de enorme toename van de afzetkanalen, in het bijzonder bioscopen met meer zalen, televisie met veel kanalen en videorecorders. In Europa heeft een vergelijkbare groei plaatsgevonden. Zo nam in 1997 het aantal bioscoopbezoekers (748 miljoen) met 6,6 % toe, waarmee het hoogste niveau sinds 1984 werd bereikt. Dit was zowel te danken aan de opkomst van bioscopen met verschillende zalen als aan het toenemende succes

---

⁸ Norcontel : "Economic implications of New Communication Technologies on the Audiovisual Markets".

⁹ Werkdocument van de Commissie, Sec(1998)837 van 14.5.1998.

¹⁰ "State of the Industry : the Economic Impact of the Entertainment Industry on California", Motion Picture Association of America (M.P.A.), april 1998. Deze studie toonde aan dat de werkgelegenheid in de amusementsproductie van 1992 tot 1996 met 38 % is gestegen – zeven keer sneller dan de Californische economie als geheel. De sector was goed voor 450.000 banen (226.000 direct, de overige indirect). De studie concludeert dat "het nu gaat om de vraag of de toekomstige economische bedrijvigheid die door deze groei kan worden gegenereerd, in Californië of elders plaatsvindt. Een aanhoudende steun van de overheid voor de expansie van de amusementssector is van essentieel belang om te bereiken dat de bedrijfstak banen, salarissen, belastingen en andere cruciale economische voordelen voor Californië zal blijven genereren." De uitkomsten van deze studie hebben de officiële steun van de gouverneur van Californië.

¹¹ COM(1998)354 van 3.6.1998.

van Europese films op een aantal belangrijke nationale markten¹². Recent onderzoek toont aan dat het aantal bioscoopbezoekers in de komende vijf jaar nog eens met 30 % zal toenemen¹³.

- 2.4. Uit het voorgaande blijkt hoe belangrijk het is uit te gaan van een productiestrategie die gebaseerd is op distributie. In de VS beheerst de sector zowel de productie als de distributie; in Europa daarentegen is de productie kwantitatief beschouwd gezond, maar laat het vermogen van de audiovisuele sector om zijn producten efficiënt te distribueren, veel te wensen over. In 1996 werden er in Europa 669 films (412 nationale producties, 242 coproducties) gemaakt tegen 421 in de VS en 279 in Japan¹⁴. De feitelijke distributie van films, vooral buiten het eigen land, verloopt echter zeer moeizaam. De export binnen de Europese Unie (d.w.z. het aantal bezoekers op niet-nationale markten als percentage van het totale aantal bezoekers in de Europese Unie, met inbegrip van de eigen nationale markt) is laag voor Duitsland (8,8 %), Frankrijk (16,2 %) en Italië (27,9 %). Voor Britse films daarentegen is tweederde van het aantal bezoekers afkomstig uit export naar andere EU-landen¹⁵. Daarentegen hebben Britse films veel meer problemen met de distributie binnen het Verenigd Koninkrijk zelf, waar Amerikaanse distributiebedrijven een overheersende positie hebben (de vijf grootste distributeurs uit de VS behaalden samen 78 % van de totale kasrecettes in 1997)¹⁶. Over het geheel genomen neemt het handelstekort tussen de EU en de VS sneller toe, namelijk van een stijging van 11 % in 1995 tot een stijging van 18 % in 1996. De negatieve handelsbalans in films, televisieprogramma's en video's bereikte in 1996 een totaal van 5,6 miljard dollar ten gunste van de VS¹⁷. In 1996 verdiende de Amerikaanse filmindustrie meer op buitenlandse (12.095 miljoen USD) dan op binnenlandse markten (9.083 miljoen USD)¹⁸. **Deze recente cijfers laten zien wat het potentieel is van een succesvolle, geïntegreerde audiovisuele productie-/distributiesector, een potentieel dat in Europa nog niet is gerealiseerd. Ze zetten de nadrukkelijke vraag van de audiovisuele conferentie van Birmingham naar meer overheidssteun voor de sector in Europa kracht bij en onderstrepen de noodzaak om van gefragmenteerde, op productie gebaseerde structuren te komen tot een geïntegreerde aanpak met het accent op distributie.**

---

¹² European Audiovisual Observatory, Jaarboek 1998.

¹³ "Cinemagoing Europe", Dodona Research, mei 1998.

¹⁴ EUROSTAT "The Audiovisual sector in the European Economic Area in the 1990's" Statistics in Focus 98/2 of 10/2/1998.

¹⁵ Bron: European Audiovisual Observatory, cijfers over 1997.

¹⁶ "A Bigger Picture: the Report of the Film Policy Review Group", Department of Culture, Media and Sports, maart 1998.

¹⁷ European Audiovisual Observatory, Jaarboek 1998.

¹⁸ European Audiovisual Observatory, Jaarboek 1998.

3. DE RESULTATEN VAN DE AUDIOVISUELE CONFERENTIE VAN BIRMINGHAM

De vier werkgroepen¹⁹ van de conferentie leverden stuk voor stuk essentiële input voor de ontwikkeling van richtsnoeren voor een toekomstig audiovisueel beleid. Deze wordt nu zorgvuldig bestudeerd door de diensten van de Commissie. Hun conclusies worden gedetailleerd samengevat in bijlage I.

In het kader van deze Mededeling is het echter van belang erop te wijzen dat Werkgroep II aanbeval het MEDIA II-programma te versterken met als belangrijkste doelstelling de structurele verandering te bereiken die noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat de Europese audiovisuele sector mondiaal concurrerend wordt, terwijl tegelijkertijd wordt bijgedragen aan het behoud van de culturele diversiteit in Europa. De wegen die hiervoor werden aanbevolen, waren met name de aandacht te richten op automatische steunregelingen voor de distributie, de nadruk te leggen op ontwikkeling en de export te stimuleren.

Werkgroep 3 kwam met een aantal aanbevelingen, waaronder de noodzaak van een geleidelijke aanpak van de aanpassing van de regelgeving, waarbij sectorspecifieke regelgeving zou moeten worden behouden, en een accent op het onderscheid tussen infrastructuur en inhoud. Andere belangrijke aanbevelingen hadden te maken met de publieke omroep (de lidstaten moeten de taken van de publieke omroep afbakenen en zorg dragen voor financiële doorzichtigheid); de noodzaak om te zorgen voor “open verbindingen”, met name met betrekking tot de systemen voor voorwaardelijke toegang en de wenselijkheid van een aanpak op basis van zelfregulering op het terrein van de on-line diensten.

Naast de resultaten van de werkgroepen leverde de conferentie twee andere ideeën op :

- De Europese audiovisuele sector heeft behoefte aan een prestigieus evenement dat de ontwikkeling van de sector kan stimuleren, op een wijze die te vergelijken is met de Oscar-uitreikingen voor films en de Emmy's voor televisie in de Verenigde Staten. Deze gedachte, die de steun kreeg van voorzitter Santer in diens openingsrede in Birmingham, kon zich verheugen in grote belangstelling. Het idee werd tijdens de Raad van 28 mei besproken op basis van een door de Italiaanse delegatie ingediend document. De Commissie werd uitgenodigd het idee verder uit te werken in nauwe samenwerking met partijen uit de branche.
- Tijdens de conferentie bleek dat de sector en andere belanghebbende partijen (zoals verenigingen van kijkers) vaker moeten worden geraadpleegd over beleidsontwikkelingen dan eens in de vier jaar via een grote conferentie, zij het dat die meer regelmatige raadplegingen op kleinere schaal konden plaatsvinden. Dit zou kunnen worden gerealiseerd door een formeel raadplegingplatform in het leven te roepen dat bijeen zou kunnen komen onder auspiciën van de

---

¹⁹ WG1 “Werkgelegenheid en het scheppen van banen in de audiovisuele sector “
WG2 “Europese steun voor de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de audiovisuele industrie”
WG3 “Het juiste regelgevingskader voor een creatieve media-economie “
WG4 “Intellectuele eigendom “.

Commissie. De frequentie van de bijeenkomsten zou moeten afhangen van wat er op de agenda staat.

De vervolgwerkzaamheden **in twee richtingen** zouden moeten plaatsvinden:

- **ontwikkeling van steunmechanismen;**
- **herziening van de regelgeving.**

4. ONTWIKKELING VAN STEUNMECHANISMEN

4.1. Uit de evaluatie van het audiovisuele beleid komen bepaalde duidelijke aanwijzingen naar voren over de toekomstige opzet van Europese steunmechanismen voor de sector. Uit de analyses blijkt – en dit werd ook bevestigd in Birmingham – dat de sector in toenemende mate wordt gekenmerkt door een kloof tussen enerzijds een klein aantal financieel krachtige bedrijven die de stelsels voor de elektronische levering van inhoud beheersen en zich ontwikkelen in de richting van Europese integratie, en anderzijds een Europese productie- en distributiesector die nog altijd gefragmenteerd is en over onvoldoende financiële middelen beschikt. Als gevolg van deze situatie valt te betwijfelen of Europa in staat is goed in te spelen op de snelle ontwikkeling van nieuwe afzetkanalen met overvloedige, gevarieerde programma's. Er is al gewezen op de noodzaak de unieke culturele verscheidenheid in Europa te beschermen en te behouden. Men is het er algemeen over eens dat communautair en nationaal beleid elkaar kunnen aanvullen wanneer op communautair niveau meer nadruk wordt gelegd op doelstellingen betreffende de bedrijfstak en op structurele doelstellingen, en op nationaal niveau meer op culturele doelstellingen. De Gemeenschap moet in haar beleid de nodige aandacht blijven geven aan de specifieke behoeften van landen met een geringe capaciteit voor de audiovisuele productie en/of een beperkt grondgebied/taalgebied. De algemene conclusie, die werd bevestigd door de positieve beoordeling die het programma in Birmingham kreeg vanuit de sector zelf, is dat MEDIA II heel goed op weg is met het verwezenlijken van de in 1995 geformuleerde doelstellingen. Maar, zoals de mensen uit de sector benadrukken, wil het programma een belangrijk langetermijneffect hebben op de structuren van de Europese audiovisuele sector, dan zal het aanzienlijk moeten worden versterkt.

4.2. De Commissie is het eens met het in Birmingham naar voren gebrachte standpunt dat het belangrijk is de rol van automatische steunregelingen te versterken, met name voor de distributie van Europese werken (bioscoop, televisie, video). Automatische regelingen zijn direct gekoppeld aan het feitelijke succes op de markt en kunnen daardoor op een efficiëntere manier dan selectieve systemen structurele verbeteringen teweegbrengen²⁰. Zoals hiervoor al is gesteld in het gedeelte over economische trends is er structurele verbetering nodig, wil Europa door een

---

²⁰ Automatische regelingen zijn regelingen waarbij financiële steun (in welke vorm ook: subsidies, leningen, enz.) op grond van een reeks objectieve criteria automatisch wordt gegeven aan een producent (of een distributeur), hetzij per film, hetzij op basis van een reeks films (of programma's). Een eenvoudig voorbeeld: Als een bepaalde film een miljoen bezoekers trekt, en de regeling geeft een steun van 1 ecu per bezoeker, ontvangt het productie-/distributiebedrijf 1 miljoen ecu, die het vervolgens kan investeren in de volgende film. Met automatische regelingen wordt succes beloofd.

doelmatige distributie van zijn producten een succes op de markt bereiken dat in overeenstemming is met zijn productiepotentieel; dit geldt in het bijzonder voor de markten buiten het eigen land. Automatische regelingen zijn ook goedkoper te beheren. In elf landen bestaan er al automatische subsidieregelingen op nationaal of regionaal niveau. Zo wordt in Frankrijk 71 % van de totale financiering via dergelijke systemen verstrekt en in Spanje 47 %²¹ (overigens heeft de Commissie op 3 juni 1998 het Franse systeem goedgekeurd overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder d) EG).

- 4.3. Het MEDIA II-programma (distributie) voorziet ook in een regeling voor automatische subsidieverlening. Aangezien het het doel van het programma is de circulatie van Europese films in Europa te bevorderen, wordt steun verleend op basis van het aantal bioscoopbezoekers buiten het eigen land. De regeling heeft een mechanisme van “positieve discriminatie” als compensatie van het feit dat kleinere lidstaten over het algemeen minder films produceren.

De regeling is opgezet voor een proefperiode van twee jaar en is succesvol gebleken²². Over de verlenging ervan en over een interne aanpassing van de toewijzing van middelen aan de selectieve en de automatische regelingen van MEDIA kan worden beslist op basis van een voorstel van de Commissie aan het comité dat in het leven is geroepen uit hoofde van Besluit 95/563/EG van de Raad. De uitbreiding van het toepassingsgebied van de regeling (de automatische regeling geldt op dit moment alleen voor film maar lijkt ook wenselijk voor andere vormen van distributie van inhoud, met name video en televisie) kan alleen worden bereikt via een voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad voor een Besluit tot wijziging van Besluit 95/563/EG. Bovendien zou iedere versterking van de regeling door toewijzing van meer middelen afhankelijk zijn van de begrotingsautoriteit in de jaarlijkse begrotingsprocedure. Gezien de uitkomsten van de uitgebreide raadpleging die tot nu toe heeft plaatsgehad is de Commissie van mening dat een dergelijk voorstel zeer wel noodzakelijk zou kunnen zijn om te waarborgen dat het MEDIA II-programma de gestelde structurele doelstellingen kan bereiken. In ieder geval mag de noodzakelijke versterking van de steun aan distributie via MEDIA II niet worden bereikt ten koste van de steun voor ontwikkeling²³ en opleiding, die beide van essentiële betekenis zijn voor de

---

²¹ “A Comparative Analysis of National Aid Mechanisms”, European Audiovisual Observatory/Centre National du Cinéma, mei 1998.

²² In 1997 dienden 123 distributeurs steunaanvragen in voor 29,5 miljoen bezoekers voor 245 Europese films. Hiermee genereerden zij een potentiële steun van 8,6 miljoen ecu, die voor het eind van 1998 weer kan worden geïnvesteerd in de distributie of productie van nieuwe films (op 30 mei 1998 was al een bedrag van 4 miljoen ecu geïnvesteerd).

In 1998 zijn door distributeurs aanvragen ingediend voor 54 miljoen bezoekers; dit komt neer op een stijging van 86 % van het aantal bezoekers aan Europese films buiten het eigen land. De potentiële steun die hiermee wordt gegenereerd voor Europese distributeurs wordt geschat op 9,5 miljoen ecu, die in de periode tot eind 1999 beschikbaar zal zijn voor herinvestering.

²³ In de audiovisuele sector wordt met “ontwikkeling” bedoeld het stadium in de levenscyclus van een audiovisueel werk dat voorafgaat aan de feitelijke productie. Dit omvat met name de essentiële fase van het schrijven van het script (inclusief het verbeteren en herschrijven van concepten), het voorbereiden van businessplannen, het vinden van financiering voor de productie en strategieën voor promotie en marketing. Als deze aspecten dragen bij aan het bepalen van het potentieel van de productie voor internationale distributie.

capaciteit van de sector vóór het feitelijke productieproces om films en andere audiovisuele werken te creëren die de potentie in zich dragen ook internationaal succes te behalen.

- 4.4. Mensen uit de branche hebben tijdens de conferentie van Birmingham blijk gegeven van zeer veel belangstelling voor een financieel instrument voor het aantrekken van particulier kapitaal voor Europese audiovisuele producties. Dit is een verwijzing naar het voorstel van de Commissie voor een Europees garantiefonds²⁴, dat enthousiast werd ontvangen door de sector, het Europees Parlement en de meeste lidstaten, maar dat niet de vereiste unanieme steun heeft gekregen in de Raad. De Commissie is echter van mening dat zelfs de lidstaten die zich niet voor het voorstel konden uitspreken, voldoende belangstelling hebben getoond voor het principe (van een communautair instrument om meer investeringen uit de particuliere sector aan te trekken voor de productie van Europese werken met een internationaal afzetpotentieel) om het idee niet zonder meer terzijde te schuiven. Het voorstel voor een Europees garantiefonds wordt derhalve gehandhaafd, maar er zouden in het kader van de evaluatie van MEDIA II ook nieuwe mogelijkheden moeten worden verkend. Een veelbelovende optie is de zogenaamde “securitisatie”. Dit is in beginsel een manier om financiering voor de productie te verkrijgen door vooraf aan financiële instellingen de nog te verwerven inkomsten van een reeks films te verkopen (zie bijlage II).

De Commissie zal haar studie naar de haalbaarheid van dergelijke regelingen, evenals die van het gebruik van bestaande mechanismen, zoals het Europees Investeringsfonds en de garantiefaciliteit voor het MKB, voortzetten²⁵.

- 4.5. Een andere strategische heroriëntatie die naar voren is gekomen uit de raadplegingen is de noodzaak van meer inspanningen voor de promotie van Europese films en audiovisuele programma's op markten buiten Europa. In het kader van het MEDIA II-programma is al steun verleend aan de collectieve aanwezigheid van Europese producenten op een aantal markten buiten Europa (Toronto, Hong Kong, Los Angeles) en op een aantal Europese evenementen die op exportmarkten zijn gericht (zoals de MIDIA in Madrid). Naast die traditionele steun voor promotie is uit de raadpleging gebleken dat er behoefte is aan meer structureel georiënteerde maatregelen, zoals :

- een systeem van exportgaranties ter dekking van de risico's van de promotie van Europese werken op externe markten;
- een verzekerings-/leningstelsel voor de vestiging van verkoop- en distributiekantoren op bepaalde belangrijke markten (bijv. Noord- en Zuid-Amerika);
- het opzetten van een database betreffende de belangrijkste externe markten ten behoeve van Europese exporterende bedrijven²⁶.

---

²⁴ Zie voetnoot 6.

²⁵ Zie COM(98)222 van 7.4.1998 “Bevordering van het ondernemerschap in Europa: prioriteiten voor de toekomst”, paragraaf 2.4 : “Een betere toegang tot financiering”.

De Commissie zal deze ideeën verder uitwerken in het kader van de evaluatie van MEDIA II.

- 4.6. In hoofdstuk 3 is de behoefte gesignaleerd aan een prestigieus evenement om de ontwikkeling van de Europese audiovisuele sector een extra impuls te geven. De Commissie zal dit idee in de komende maanden verder uitwerken en van deze werkzaamheden verslag uitbrengen aan de Raad. Nu al kan echter worden gezegd dat een dergelijk evenement moet worden geïnitieerd, georganiseerd en gefinancierd door de sector zelf. De Gemeenschap zou echter een belangrijke faciliterende rol kunnen spelen. Concrete voorstellen zullen op de normale wijze worden opgenomen in de evaluatie van het MEDIA II-programma, en datzelfde geldt voor voorstellen om bestaande promotieactiviteiten (zoals steun aan filmfestivals) een solide juridische basis te geven.
- 4.7. Samenvattend kan worden gesteld dat er duidelijke argumenten zijn aangevoerd voor de versterking van de steunregelingen van de Gemeenschap voor de ontwikkeling van de Europese audiovisuele sector. Uit de uitgebreide raadplegingen die plaatsvinden komen al verscheidene mogelijkheden daartoe naar voren. De beknopte beschrijving hiervan in deze mededeling heeft als doel een politieke discussie in de Raad en het Parlement mogelijk te maken voordat de Commissie eventuele concrete voorstellen indient. Het essentiële kenmerk van de aanpak van de Commissie in institutionele termen is om zowel maatregelen ter versterking van bestaande regelingen als nieuwe maatregelen op te nemen in de evaluatie van het MEDIA II-programma, dat tegen het einde van 1998 zal worden ingediend. De Commissie zal er ook zorg voor dragen dat MEDIA II en andere relevante programma's van de Gemeenschap, zoals het Vijfde Kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling (in het bijzonder het programma betreffende technologieën voor de informatiemaatschappij) en INFO 2000, elkaar optimaal aanvullen.

5. REGELGEVING

- 5.1. Hoewel het regelgevend kader regelmatig moet worden geëvalueerd en indien nodig moet worden aangepast, is de Commissie van mening dat over het algemeen in de huidige behoeften aan regelgeving voor de audiovisuele sector op communautair niveau al is voorzien door een aantal richtlijnen (en één aanbeveling), die kortgeleden zijn aangenomen of waarvoor het besluitvormingsproces in gang is gezet, en die volledig ten uitvoer moeten worden gelegd. Dit zijn :
- de nieuwe Richtlijn “Televisie zonder grenzen”, die op 30 juli 1997 in werking is getreden en die op 30 december 1998 moet zijn omgezet in nationale wetgeving²⁷ en waarvan het eerste evaluatieverslag in 2001 moet worden ingediend;

---

²⁶ Het is duidelijk dat deze maatregelen verenigbaar zouden moeten zijn met de internationale verplichtingen van de Gemeenschap (WTO/GATS).

²⁷ Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 tot wijziging van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en

- de Richtlijn tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel, waarvan de datum van tenuitvoerlegging 1 januari 1995 was en waarvoor het eerste evaluatieverslag uiterlijk op 1.1.2000 moet worden ingediend²⁸;
- de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad voor een derde wijziging van Richtlijn 83/189/EEG betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, waarmee het in 1983 opgezette mechanisme voor doorzichtigheid van de regelgeving wordt uitgebreid tot de diensten van de informatiemaatschappij en die op 29 juni 1998 werd aangenomen²⁹;
- het voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de rechtsbescherming van diensten gebaseerd op, of bestaande uit, voorwaardelijke toegang, waarover de Raad op 29 juni 1998 een gemeenschappelijk standpunt heeft aangenomen³⁰;
- de Richtlijn inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen³¹, waarover binnenkort een eerste uitvoeringsverslag zal worden ingediend, waarin speciale aandacht zal worden besteed aan digitale ontwikkelingen; over mogelijke wijzigingen in het toepassingsgebied van de richtlijn is al een raadpleging gestart in het kader van het groenboek over convergentie;
- het voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij³².

5.2. Deze reeks richtlijnen en voorstellen voor richtlijnen, die gebaseerd zijn op deugdelijk gebleken beginselen van de interne markt, werd nog aangevuld door de goedkeuring door de Raad op 28 mei 1998 van een aanbeveling betreffende de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de Europese audiovisuele en informatiedienstensector door de bevordering van een vergelijkbaar en doelmatig niveau van bescherming van minderjarigen en de menselijke waardigheid³³. Deze aanbeveling markeert een belangrijke ontwikkeling, in die zin dat het hier het

---

bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten, PB EG L 202/60 van 30.7.1997.

²⁸ Richtlijn 93/83/EEG van de Raad; PB L 248/15 van 6.10.1993.

²⁹ COM(96)392.

³⁰ COM(97)356.

³¹ Richtlijn 95/47/EG van het Europees Parlement en de Raad; PB L 281/51 van 23.11.1995.

³² COM(97)628 van 10.12.1997.

³³ COM(97)570; de door de Raad aangenomen tekst is nog niet gepubliceerd.

eerste wetgevingsbesluit betreft met betrekking tot on line informatiediensten, in het bijzonder die welke beschikbaar zijn op Internet, en is gebaseerd op een aanpak van zelfregulering³⁴.

5.3. Uit het bovenstaande is duidelijk dat de audiovisuele sector nu al profiteert van een omvangrijk wetgevend kader op communautair niveau dat gebaseerd is op het fundamentele beginsel van de interne markt, nl. vrijheid van dienstverlening over de grenzen heen, en dat tegemoetkomt aan de behoeften van een activiteit die bestaat uit communicatie met het publiek. Over de toekomstige voorstellen die mogelijk vereist zijn om te waarborgen dat de regelgeving de ontwikkeling van de markt blijft bevorderen maar tegelijkertijd goed rekening houdt met doelstellingen van algemeen belang, wordt met name nagedacht in het kader van het groenboek over convergentie, zonder dat dit in enig opzicht afbreuk doet aan de tenuitvoerlegging van bestaande communautaire wetgeving en initiatieven³⁵. Daarbij wordt vooral aandacht besteed aan het vraagstuk van de overgang van een analoge naar een volledig digitale omroep (televisie en radio) in Europa. **De Commissie is voornemens op korte termijn een verslag uit te brengen waarin de reacties worden samengevat die zijn ontvangen tijdens de raadplegingsfase over het groenboek, alsmede, eind 1998 na ontvangst van het advies van het Europees Parlement, een nieuwe Mededeling met een volledige analyse en zo nodig concrete voorstellen voor vervolgacties.**

5.4. Concluderend kan worden gesteld, zoals ook is bevestigd op audiovisuele conferentie van Birmingham, dat er voor de ontwikkeling van de audiovisuele sector op korte termijn geen ingrijpend regelgevingsinitiatief nodig is. Over het toekomstige regelgevende kader vindt op dit moment op basis van het groenboek over convergentie een brede raadpleging plaats. Het is nu nog te vroeg om hieruit conclusies te trekken, in het bijzonder wat betreft de vraag of en hoe de in paragraaf 5.1 geschetste maatregelen zouden moeten worden aangepast. Intussen zal het accent liggen op :

- zorgdragen voor een juiste tenuitvoerlegging van bestaande communautaire wetgeving en een samenhangende toepassing van de bepalingen van het Verdrag, teneinde het stabiele en voorspelbare regelgevende kader te waarborgen dat noodzakelijk is voor de ontwikkeling van de audiovisuele sector; en,
- waarborgen dat de wetgevingen van de kandidaat-lidstaten op dit terrein voldoende overeenstemmen met het communautair acquis;

Dit proces kan worden ondersteund door meer samenwerking op Europees niveau tussen nationale regelgevende instanties, zoals werd aanbevolen door de audiovisuele conferentie van Birmingham.

---

³⁴ Als aanvulling op de Aanbeveling heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een communautair meerjarenactieplan ter bevordering van het veilige gebruik van Internet, COM/97/0582 def.

³⁵ Zie het Groenboek, Inleiding.

6. CONCLUSIES EN VERVOLGACTIVITEITEN

- 6.1. De algemene conclusie van de Commissie in dit stadium is dat het proces van evaluatie van het audiovisuele beleid, en in het bijzonder de resultaten van de audiovisuele conferentie van Birmingham, hebben aangetoond dat er meer overheidssteun, onder andere op Gemeenschapsniveau, vereist is om het concurrentievermogen van de Europese audiovisuele sector te versterken. De nadruk zou in de huidige situatie moeten worden gelegd op steunmechanismen, en deze kwestie zou op gemeenschapsniveau moeten worden aangepakt in het kader van de herziening van het MEDIA II-programma. Het accent moet worden gelegd op de versterking en de uitbreiding van het toepassingsgebied van de automatische steunregeling voor de distributie van Europese werken buiten het eigen land; op het aantrekken van meer particuliere investeringen voor de productie van Europese audiovisuele werken die goede mogelijkheden bieden voor internationale distributie; op de promotie van Europese audiovisuele producties op externe markten en op het stimuleren van de sector tot het ontwikkelen van een prestigieuze filmprijs. De Commissie zal eind 1998, samen met het evaluatieverslag, de voorstellen indienen die zij noodzakelijk acht. Hierbij kan mogelijk ook een voorstel zijn tot bepaalde aanpassingen van het bestaande MEDIA II-programma, waaronder de verlenging van de looptijd, die nu op 31 december 2000 eindigt.
- 6.2. Het accent bij de regelgeving zal liggen op de tenuitvoerlegging van bestaande of binnenkort aan te nemen communautaire wetgeving en de coherente toepassing van de bepalingen van het Verdrag. Er moet in het bijzonder voor worden gezorgd dat de juiste omstandigheden worden gecreëerd voor een succesvolle start van de digitale televisie in een concurrerende omgeving. De toekomstige behoeften op het gebied van regelgeving zullen vooral aan de orde komen in het raadplegingsproces naar aanleiding van het groenboek over convergentie. In dit opzicht zijn twee kwesties van essentieel belang : de beschikbaarheid van programmarechten en de openheid en doorzichtigheid van gateways (systemen voor voorwaardelijke toegang, EPG's en API's). De Commissie zal een verslag indienen met een samenvatting van de resultaten van het raadplegingsproces, en vervolgens zal zij, nadat zij het advies van het Europees Parlement heeft ontvangen (dit wordt verwacht in oktober 1998), een volledige analyse indienen, eventueel vergezeld van concrete voorstellen.
- 6.3. In de hiervoor genoemde processen zal de Commissie blijven vragen om de mening van de audiovisuele sector, onder andere via het raadplegingsmechanisme dat zij wil opzetten om de impuls die de conferentie van Birmingham teweeg heeft gebracht, niet te laten wegebben. Het raadplegingsproces zal sterk worden vergemakkelijkt wanneer de audiovisuele sector op Europees niveau door steeds beter gestructureerde organisaties wordt vertegenwoordigd.

**SAMENVATTING VAN DE CONCLUSIES VAN DE WERKGROEPEN VAN DE
“EUROPESE AUDIOVISUELE CONFERENTIE” VAN BIRMINGHAM**

Werkgroep 1: “Werkgelegenheid en het scheppen van banen in de audiovisuele sector”

De komst van digitale omroep biedt geweldige kansen. Platforms voor digitale omroep kunnen een sterke magneetwerking hebben. Ze creëren zelf werkgelegenheid. Ze leiden ook tot zeer veel gespecialiseerde, ondersteunende activiteiten. Rondom deze ‘magneten’ ontstaan kleine bedrijven die ook weer bronnen van werkgelegenheid worden. De kernactiviteiten van deze ‘magneten’ zijn het programmeren en distribueren van inhoud en het terugsluizen van investeringen naar productie. In het digitale tijdperk is het noodzakelijk dat er in Europa sterke digitale distributieplatforms komen die zich een belangrijke plaats verwerven in het audiovisuele landschap. Er is op dit moment een prachtige kans voor de vestiging van levensvatbare platforms in Europa. De discussies over werkgelegenheid hebben bovendien bevestigd dat opleidingsbehoeften voorrang moeten krijgen in onze beleidsinitiatieven op Europees niveau. Digitalisering leidt tot een toenemende behoefte aan flexibiliteit van arbeidskrachten; er is een toenemende behoefte aan scholing. Opleidingsinitiatieven moeten worden aangepast en versterkt. De Gemeenschap kan aan dit proces bijdragen door specifieke initiatieven met toegevoegde waarde binnen haar audiovisuele beleid :

- versterking en aanpassing van de gedecentraliseerde opleidingsinitiatieven die via het MEDIA II-programma worden gesteund;
- onderzoek naar de mogelijkheid tot vestiging van een gespecialiseerd Europees onderzoekscentrum (‘centre of excellence’).

Werkgroep 2: “Europese steun voor de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de audiovisuele industrie”

Er is gebleken dat men het er algemeen over eens is dat het nu meer dan ooit van cruciaal belang is dat Europa de audiovisuele sector steunt. Meer in het bijzonder zijn er zeven aanbevelingen vastgesteld :

1. Versterking van het MEDIA programma

De groep erkende dat MEDIA II grotendeels de in 1995 gestelde doelen had bereikt en dat het zijn nut bewees als een wezenlijk onderdeel van de audiovisuele strategie van de EU. Om op de lange termijn effect te hebben op de structuren van de Europese audiovisuele sector moeten de financiële middelen van MEDIA

aanzienlijk moeten worden uitgebreid en zou het programma een permanent karakter moeten krijgen.

De algemene resultaten van MEDIA zouden verder kunnen worden verbeterd door :

- het programma eigen, aangepaste systemen voor financieel beheer te geven;
- de personele bezetting te verbeteren;
- ervoor te zorgen dat de feitelijke budgetten op jaarbasis het beoogde niveau bereiken.

De werkgroep bevestigde dat de belangrijkste onderdelen van MEDIA (opleiding, ontwikkeling en distributie) in beginsel goed functioneren.

2. Structurele verandering voor mondiaal concurrentievermogen

De gedachte is om de overheidsinterventie te richten op regelingen die de structurele effecten van het MEDIA-programma op de audiovisuele sector in Europa aanvullen, in het bijzonder door het bevorderen van de ontwikkeling van commerciële bedrijven die grote hoeveelheden Europese inhoud kunnen ontwikkelen, financieren en verkopen.

3. Behoud van culturele verscheidenheid

Steun aan ontwikkeling op Europese schaal werd beschouwd als essentieel om eraan bij te dragen dat projecten van kleinere landen aansluiting vinden bij de rest van Europa doordat in een vroeg stadium samenwerking tussen producenten uit verschillende lidstaten wordt gestimuleerd.

4. Accent op automatische regelingen

Partijen uit de branche bleken zeer tevreden over de manier waarop de regeling voor automatische steun aan de bioscoopdistributie van MEDIA II, die voor een proefperiode is opgezet, tot nu toe functioneert. De werkgroep heeft twee belangrijke aanbevelingen gedaan :

- de huidige regeling voor de bioscoopdistributie moet worden gehandhaafd en hieraan moeten meer middelen worden toegekend zodat het effect ervan op de Europese distributiesector kan worden versterkt;
- de automatische regeling zou moeten worden uitgebreid naar andere soorten van distributie van inhoud, zoals video en televisie.

5. Speciale aandacht voor ontwikkeling

Men was het er duidelijk over eens dat financiële steun aan ontwikkelingsactiviteiten evenveel prioriteit zou moeten krijgen op nationaal en Europees niveau. Bovendien was er veel steun voor de gedachte om koppelingen tot stand te brengen tussen de onderdelen ontwikkeling en opleiding van MEDIA, in het bijzonder op het gebied van het redigeren en schrijven van scripts.

6. Stimulering van de export

De werkgroep was het er duidelijk over eens dat de export van audiovisuele producten uit de EU naar belangrijke buitenlandse markten (Noord- en Zuid-Amerika, Azië en Midden- en Oost-Europa) nu moet worden gestimuleerd.

Initiatieven kunnen verschillende vormen aannemen, waaronder :

- een coherente garantieregeling voor exportkredieten;
- het verzamelen en onder exporterende bedrijven verspreiden van gegevens over markten buiten de EU;
- het verstrekken van garanties ter dekking van de handelsrisico's van de vestiging van distributie-/verkoopkantoren in belangrijke landen of regio's buiten de EU;
- gemeenschappelijke marketinginitiatieven zoals deelname aan beurzen en andere evenementen buiten de EU.

7. Stimulering van productie door nieuwe omroeporganisaties

De inkomsten van nieuwe omroepen zijn in de periode van 1990-1996 verdubbeld, maar hun investeringen in nieuwe Europese producties zijn achtergebleven bij die groei. Daarom was men algemeen van mening dat het een van de aspecten van het toekomstige Europese beleid zou kunnen zijn de investeringen van deze nieuwe dienstverleners in Europese audiovisuele werken te stimuleren. Voorstanders van stimulerende maatregelen meenden dat de meeste omroepen door de populariteit van lokale inhoud bij het lokale publiek op termijn vanzelf Europese inhoud voorrang zouden gaan geven boven import.

Werkgroep 3: “Het juiste regelgevingskader voor een creatieve media-economie”

Deze werkgroep formuleerde een reeks aanbevelingen die als volgt kunnen worden samengevat :

- Ten aanzien van de opties voor de toekomstige regelgeving die worden uiteengezet in het groenboek van de Commissie over convergentie, zou de aanpak voor de directe toekomst moeten bestaan uit een combinatie van optie 1 (voortbouwen op bestaande structuren) en optie 2 (speciale regelgeving voor nieuwe categorieën ontwikkelen). Sectorspecifieke regelgeving moet worden behouden en uitgebreid en er moet in de regelgeving onderscheid worden gemaakt tussen infrastructuur en inhoud.
- Het terugsluizen van inkomsten naar het creëren en produceren van inhoud moet een prioritaire beleidsdoelstelling zijn. Regelgeving waarin eerlijke en redelijke verplichtingen zijn opgenomen tot investeren in inhoud uit de EU kunnen hiertoe bijdragen. Ook moeten passende maatregelen worden genomen om rechten op inhoud gemakkelijker beschikbaar te maken.

- Alle lidstaten moeten hun missie inzake de publieke omroep duidelijk afbakenen en zorgdragen voor financiële transparantie waar het gaat om commerciële dienstverlening door publieke omroepen.
- Wanneer open en transparante gateways, in het bijzonder systemen voor voorwaardelijke toegang, navigatiesystemen en API's (Application Programme Interfaces) niet door zelfregulering of technologie tot stand kunnen worden gebracht, moet interventie in de vorm van regelgeving worden overwogen.
- Met betrekking tot on line diensten is zelfregulering waarschijnlijk de beste aanpak, hoewel de effectiviteit hiervan moet worden gewaarborgd door ondersteunende regelgeving. Ook moet worden bevorderd dat gebruikers zichzelf kunnen beschermen tegen ongewenste inhoud of diensten, bijvoorbeeld door het etiketteren van inhoud en het gebruik van filterfaciliteiten.
- De Europese Commissie moet bevorderen dat de lidstaten zo snel mogelijk een tijdschema vaststellen voor de beëindiging van de analoge diensten (dus voor de overgang naar een volledig digitale omroep) en moet coördinatie op EU-niveau van de verkoop van frequenties stimuleren. Lidstaten moeten ervoor zorgen dat bestaande analoge diensten naar de nieuwe digitale frequenties kunnen migreren¹.
- Regelgevende instanties in de EU moeten voortbouwen op bestaande samenwerkingsstructuren teneinde de uitwisseling van informatie en de uitwerking van regels betreffende 'beste praktijken' te bevorderen en te bereiken dat de lidstaten zoveel mogelijk één lijn volgen.

Werkgroep 4 : “Intellectuele eigendom”

Auteursrechten en naburige rechten zijn van essentieel economisch belang voor de audiovisuele sector en de makers van audiovisuele producten. Deze intellectuele-eigendomsrechten zijn het kapitaal van het informatietijdperk. Ze moeten niet worden beschouwd als hindernissen, maar als wegbereiders voor het concurrentievermogen van de hele sector. Bescherming van de intellectuele eigendom is van essentieel belang voor economische groei, het scheppen van banen en de culturele verscheidenheid in de Europese Unie. Op dit gebied moet kunnen worden geprofiteerd van de interne markt, ook waar het gaat om de nieuwe diensten van de informatiemaatschappij. In concrete termen kan worden gesteld dat de groep het belang erkent van het voorstel van de Commissie voor een richtlijn betreffende auteursrechten en naburige rechten en van de werkzaamheden binnen de World Intellectual Property Organisation (WIPO). Wat dat laatste betreft was men het erover eens dat speciale aandacht moet worden besteed aan de versterking van de rechten van uitvoerende artiesten in

---

¹ Deze kwestie wordt nog altijd bestudeerd in de context van het groenboek over convergentie. Er zal ook aandacht aan worden besteed in de mededeling over spectrumbeleid die de Commissie binnenkort zal indienen.

audiovisuele producties en aan de internationale bescherming van uitzendingen. De discussies over de status van het auteurschap en over het beheer van rechten leiden tot de aanbeveling dat de ontwikkeling van licentieregelingen en systemen voor het beheer van rechten zowel voor collectieve als voor individuele licentieverlening zou moeten worden bevorderd en vergemakkelijkt. Ook werd gekeken naar kwesties betreffende de geografische beperkingen van het toepasselijke recht en aansprakelijkheid in de digitale omgeving. Er werd nadrukkelijk op gewezen dat normaal gesproken het gemene recht van toepassing is. De trend van zelfregulering door contracten moet worden bevorderd.

HET VOORSTEL VOOR EEN STELSEL VAN "SECURITISATIE"

Deze gedachte werd voor het eerst geopperd binnen de werkgroep op hoog niveau, en vervolgens ook in Birmingham besproken. De voorgestelde regeling houdt in dat een groep van bijvoorbeeld vijf Europese productie- en/of distributiebedrijven (of consortia bestaande uit een aantal kleinere bedrijven) elk pakketten van bijvoorbeeld tien films samenstellen die in een periode van drie jaar een international marketingpotentieel hebben. De Gemeenschap zou dan aan een te verwerven kapitaal van 500 miljoen ecu 4 % bijdragen als basis om nog 475 miljoen ecu, door verzekeringsmaatschappijen gedekt, van banken te krijgen voor de financiering van deze films, die per bedrijf, dus niet als geheel, als zekerheid zouden worden verstrekt. Het verkregen kapitaal zou vervolgens worden gedistribueerd onder de vijf bedrijven of consortia, zodat ze elk over 100 miljoen ecu zouden beschikken om films te ontwikkelen, te financieren en te distribueren. Ze zouden moeten garanderen dat zij uit eigen middelen 60 % van de negatieve kosten van hun films (d.w.z. de feitelijke productiekosten) besteden aan promotie en reclame. Zij zouden zich dan kunnen verzekeren tegen het verlies van een deel van deze 60 %, en de verzekeringspremie zou door het bedrijf of het consortium moeten worden betaald uit de middelen die het uit het fonds heeft ontvangen. Deze financiering is niet alleen relatief goedkoop, maar zou ook buiten de balans van het betrokken bedrijf blijven. Dit is boekhoudkundig een belangrijk voordeel, bijvoorbeeld omdat hiermee onnodige ongerustheid bij de aandeelhouders wordt voorkomen.

Via een dergelijk stelsel zou tegen een bijdrage van de Gemeenschap van 20 miljoen ecu een extra injectie van 800 miljoen ecu in de Europese productie en distributie kunnen worden gerealiseerd. Er is al gebleken dat deze methode werkt voor grote ondernemingen die het vereiste pakket films kunnen aanbieden. Universal heeft niet zolang geleden op deze manier een financiering van \$1,1 miljard gerealiseerd, Fox \$1 miljard en Polygram \$690 miljoen. Of het ook in Europa haalbaar is, hangt in essentie af van de vraag of er consortia, eventueel bestaande uit bedrijven uit verscheidene lidstaten, kunnen worden gevormd die samen het vereiste productie- en distributiepotentieel kunnen bieden. Wanneer dat het geval is, meent de Commissie dat het structurele effect van een dergelijke regeling aanzienlijk zou zijn en dat het daarom een alleszins rendabele investering zou zijn, vooral als de Gemeenschap zelf als tweede of derde in aanmerking zou komen voor de winst die behaald wordt met elk filmpakket. De Gemeenschap zou dat geld weer kunnen gebruiken om de oorspronkelijke investering terug te verdienen om zich te verzekeren tegen verlies of om het geld opnieuw te investeren. Aangezien de bijdrage van de Gemeenschap relatief gering zou zijn, hoeft er geen afzonderlijk voorstel te worden ingediend en kunnen de noodzakelijke bepalingen worden opgenomen in een algemeen voorstel voor de aanpassing van het MEDIA II programma.